

2.9. Opis predmeta-nastavni program

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Katedra državno i međunarodno javno pravo				
Rod i pravo				
Naziv i šifra predmeta	Naziv predmeta			Šifra
	Prava i slobode LGBTIQ+ osoba			
Ciklus/godina/semestar/ broj ECTS kredita	Cikus	Godina	Semestar	Broj ECTS kredita
	II	I	I	5
Nositelj/i predmeta	Akademsko osoblje izabrano na naučnu oblast <i>Teorija prava i države i Pravo i društvo</i>			
Status predmeta	Izborni predmet			
Sedmični broj nastavnih sati prema načinu izvođenja nastave	Predavanja	Radionice	Istraživački rad	Individualni rad sa studentima
	3			
	Ukupno tokom semestra	15 + 15		
Preduvjeti za upis	Za upis predmeta neophodno je ispuniti uvjete za upis II ciklusa studija			
Opis predmeta				
Cilj predmeta	Cilj predmeta je usvojiti osnovna znanja o teoretskim pristupima proučavanja queer identiteta (queer pravna teorija); filozofska i pravno teoretska znanja o utemeljenju prava lezbejki, biseksualni, homoseksualnih, transrodnih i interspolnih osoba; pojmove i koncepte vezane za seksualnu orijentaciju, rodni identitet i interspolne karakteristike. Također, cilj predmeta je da studenti i studentice usvoje pravno pozitivistička znanja o pravima i slobodama LGBTIQ+ osoba. Odnosno, pravni okvir zabrane diskriminacije i afirmativne akcije; pravo na promjenu spola; pravo na privatnost i porodični život (registrovane zajednice i pravo na brak) Konačno, studenti i studentice upoznat će se sa nacionalnim, regionalnim i međunarodnim materijalnim i procesnim pravnim okvirom zaštite prava i sloboda LGBTIQ+ osoba.			
Okvirni sadržaj predmeta	• Queer teorija prava • Filozofska i pravna utemeljenja LGBTIQ+ prava • Seksualna orijentacija i rodni identitet • Pravo na genitalnu autonomiju • Pravo na promjenu spola • Pravo na privatnost i porodični život – pravo na brak			

	• Princip jednakosti: zabrana diskriminacije i afirmativna akcija • Pravna zaštita: nacionalni, regionalni i međunarodni okvir <i>U prvoj sedmici realizacije nastave predmetni nastavnik/ca je obavezan/na upoznati studente i studentice sa izvedbenim planom rada na predmetu.</i>												
Ishodi učenja na razini predmeta	Znanja, vještine i kompetencije su međusobno čvrsto uvezana sa ishodima učenja na obaveznom nastavnom predmetima smjera Rod i pravo Nakon uspješno savladanog predmeta, student/ica će moći: a) znanje: studenti i studentice su usvojili osnovna znanja o queer pravnoj teoriji; osnovna znanja o filozofskom i pravnom utemeljenju LGBTIQ+ prava i sloboda; produbljenja znanja o pravnim konceptima seksualne orijentacije, rodnog identiteta i interspolnih karakteristika; produbljena znanja o pravu na genitalnu autonomiju, pravu na privatnost i porodični život, te principima zabrana diskriminacije i afirmativne akcije. b) vještine: prepoznati pojavne oblike diskriminacije u javnoj i privatnoj sferi LGBTIQ+ osoba, te povezati pojavne oblike s postojećim međunarodnim i nacionalnim pravnim okvirom c) kompetencije: sposobnost da integrira teoretska i praktična znanja o pravima i slobodama LGBTIQ+ osoba												
Način izvođenja nastave	Predavanja, individualni rad sa studentima/cama na konsultacijama, grupne diskusije, individualni istraživački rad, mentorski rad												
Način vrednovanja znanja sa strukturom ocjene	<i>Prije početka studijske godine Nastavo-naučno vijeće Fakulteta posebnom odlukom utvrđuje za svaki nastavni predmet strukturu bodova i bodovni kriterij.</i> <table><tr><th>Elementi praćenja i provjeravanja</th><th>opterećenje u ECTS</th><th>udio (%) u ocjeni</th></tr><tr><td>Parcijalni ispit</td><td>2,5</td><td>50%</td></tr><tr><td>Završni ispit</td><td>2,5</td><td>50%</td></tr><tr><td>Ukupno</td><td>5</td><td>100%</td></tr></table> Parcijalni ispit je pismeni ili usmeni oblik provjeravanja znanja u kojem student/ica mora pokazati da zna: razumije osnovne filozofske i pravne koncepte utemeljenja LGBTIQ+ prava; koncepte seksualne orijentacije, rodnog identiteta i interspolnih karakteristika, te osnovne pravce razvoja, metodologiju i predstavnike pravca queer pravne teorije Završni ispit podrazumijeva provjeru usvojenog znanja koje se odnosi na prava na privatnost i porodični život LGBTIQ+ osoba, prava na genitalnu autonomiju i promjenu spola, te međunarodni, regionalni i nacionalni pravni okvir	Elementi praćenja i provjeravanja	opterećenje u ECTS	udio (%) u ocjeni	Parcijalni ispit	2,5	50%	Završni ispit	2,5	50%	Ukupno	5	100%
Elementi praćenja i provjeravanja	opterećenje u ECTS	udio (%) u ocjeni											
Parcijalni ispit	2,5	50%											
Završni ispit	2,5	50%											
Ukupno	5	100%											

	U oblikovanju konačne ocjene uzimaju se u obzir utvrđeni elementi praćenja i provjeravanja rada studenata/ica. Utvrđeni elementi praćenja u odnosu na ocjenu vezuje se za sljedeću distribuciju bodova: Prvi parcijalni test a) - od 0 do 50 boda (uvjet za pristupanje završnom ispitu je minimalno 25 bodova) b Završni ispit - od 0 do 50 bodova (uvjet za formiranje konačne ocjene je minimalno 30 bodova). Konačna ocjena formira se na osnovu evaluacije svih oblika studentskog rada – zbrajanjem bodova ostvarenih tokom semestra. Završni ispit polaže se u redovnom, popravnom i septembarskom ispitnom roku u skladu sa propisima o visokom obrazovanju. Konačan uspjeh studenta nakon svih predviđenih oblika provjere znanja vrednuje se i ocjenjuje u skladu sa čl.62.ZVO, i to: a) 10 (A) - nosi 95-100 bodova;b) 9 (B) - 85-94 bodova; c) 8 (C) - 75-84bodova;d) 7 (D) - nosi 65-74 bodova; e) 6 (E) - nosi 55-64 bodova; f) 5 (F, FX) - manje od 55 bodova. U indeks se unose prolazne ocjene. Ocjena 6(E) je najniža prolazna ocjena
Literatura	<i>Prije početka studijske godine Nastavo-naučno vijeće Fakulteta posebnom odlukom utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit. Utvrđena obavezna literatura nalazi se u bibliotečkom fondu ili je dostupna putem službena web stranice Fakulteta odnosno putem interneta.</i> Obavezna • Marie Digoix (ur.) (2020) „Same-sex Families and Legal Recognition in Europe”. Cham: SpringerOpen. • Banović, Damir i Vasić, Vladana (2013). <i>Seksualna orijentacija i rodni identitet: Pravo i praksa u Bosni i Hercegovini</i>. izdavač: Sarajevski otvoreni centar, Sarajevo. • Banović, Damir et al. (2016). <i>Transformacija prava. Modeli pravnog regulisanja prilagodbe spola u BiH</i>. izdavač: Sarajevski otvoreni centar • Gavrić, Saša i Čaušević, Jasmina (2020). <i>Od demedikalizacije do istospolnih brakova: Novija historija homoseksualnosti i transrodnosti</i>. Sarajevo/Zagreb: Buybook. • Selanec, Goran (2016). <i>Zašto Bosna i Hercegovina treba regulirati životne zajednice osoba istog spola</i>. U: Vasić, V., Izvan zakona: Pravna regulacija životnih zajednica parova istog spola u Bosni i Hercegovini. Sarajevo: Sarajevski otvoreni centar. • Gavrić, Saša i Ždralović, Amila (2019) <i>Rodna ravnopravnost: Teorija, pravo, politke</i>. Uvod u rodne studije za studentice i studente društvenih. Sarajevo: Sarajevski otvoreni centar, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu. • Recommendation CM/Rec(2010)5 of the Committee of Ministers to member states on measures to combat discrimination on grounds of sexual orientation or gender identity. Dostupno na: https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=09000016805cf40a • Resolution 1728 (2010) entitled “Discrimination on the basis of sexual orientation and gender identity.” Dostupno na: http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=17853 • Zakon o zabrani diskriminacije u BiH. Dostupno na: https://advokat-prnjavorac.com/zakoni/Zakon-o-zabrani-diskriminacije-u-BiH.pdf Dopunska • Cerutti, Furio (ed.): <i>Identitet i politika</i>, Politička kultura, Zagreb, 2006. • Mesić, Milan: <i>Multikulturalizam</i>, Školska knjiga, Zagreb, 2006. • Dijak, Slobodan: „Problem identiteta: kulturno, etničko, nacionalno i individualno“, Službeni glasnik, Beograd, 2006.

	• Delgado, Richard. 1993. The Inward Turn in Outsider Jurisprudence. William & Mary Law Review 34: 741-768. https://scholarship.law.wm.edu/wmlr/vol34/iss3/6 Accessed 7 November 2021. • Fineman, Martha Albertson. 2009. Introduction: Feminist and Queer Legal Theory. In <i>Feminist and queer legal theory: intimate encounters, uncomfortable conversations</i>, eds. Martha Albertson Fineman, Jack E. Jackson and Adam P. Romero. Routledge. https://ssrn.com/abstract=1516647 Accessed 6 November 2021. • Halley, Janet. 2009. Queer Theory by Men. In <i>Feminist and queer legal theory: intimate encounters, uncomfortable conversations</i>, eds. Martha Albertson Fineman, Jack E. Jackson and Adam P. Romero. Routledge. • Himma, Kenneth Einar. Philosophy of Law. The Internet Encyclopedia of Philosophy. https://iep.utm.edu/law-phil/#H3 Accessed 8 November 2021. • Legal theory: critical theory: Queer law. https://cyber.harvard.edu/bridge/CriticalTheory/critical5.htm Accessed 9 November 2021. • Romero, Adam P. 2009. Methodological Descriptions: <i>Feminist and Queer Legal Theories</i>. In <i>Feminist and queer legal theory: intimate encounters, uncomfortable conversations</i>, eds. Martha Albertson Fineman, Jack E. Jackson and Adam P. Romero. Routledge. • Rosenblum, Darren. 1994. Queer Intersectionality and the Failure of Lesbian and Gay 'Victories'. Law and Sexuality 4: 83-122. https://ssrn.com/abstract=897584 Accessed 7 November 2021. • Valdes, Francisco. 1995. Afterword &(and) Prologue: Queer Legal Theory. California Law Review, 83: 344-378.
Način praćenja kvalitete koja osiguravaju ishode učenja	Svi studenti/ce imaju mogućnost komuniciranja sa odgovornim akademskim osobljem putem: e-maila te usmeno u terminima konsultacija, predavanja i vježbi. Studentima/cama se osiguravaju upute o pisanju eseja, a teme eseja su studentima/cama dostupne na početku predavanja. Mišljenje studenata/ica o kvaliteti nastave putem anketa koje se provode tokom i/ili nakon završetka nastave.